

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	39934 Бізнес у сфері послуг
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

26.05.2021 р.

Справа № 0626/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07 "Управління та адміністрування" у складі:

Бардась Артем Володимирович – головуючий,

Olena Voienko,

Омельченко Наталія Володимирівна,

Наталія Шалімова,

Мельник Віктор Миколайович,

Максим Ваврін,

Кузнецов Кирило Андрійович,

Житар Максим Олегович,

Бридун Євгеній Володимирович,

Біловодська Олена Анатоліївна,

Андрусак Наталія Олександрівна,

Serhii Kasian,

Roman Shulyar,

Затонацька Тетяна Георгіївна,

за участі запрошених осіб:

Клименко Л.П. - ректор, Іщенко Н.М. - 1-й проректор, Філімонова О.Б. - в.о.декана – представник ЗВО,

Семенчук Ірина Миколаївна – гарант ОП,

Іванова Наталія Володимирівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39934
Назва ОП	Бізнес у сфері послуг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування GER

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування GER

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

-

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у

спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР підтримує та погоджується із рекомендаціями ЕГ та додатково звертає увагу на таке. Стосовно ОП. 1. Доцільно доповнити підрозділ «Придатність до працевлаштування» переліком первинних посад відповідно до професійних назв робіт за Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010» та, зокрема, International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO - 08), які можуть займати випускники цієї ОП. Функціонал наведених посад повинен корелюватися зі змістом ОП та суттєво наближати її до предметної області спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». 2. Доцільно скорегувати формулювання інтегральної компетентності в ОП «Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, в т. ч. у сфері послуг, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов» до її формулювання у СВО 076, а саме: «Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов», що значно підсилить чітке представлення предметної області спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в ОП «Бізнес у сфері послуг». 3. У структурно-логічній схемі ОП недоречно передбачати вибіркові ОК у I семестрі, бо це порушує передбачений порядок внутрішнього нормативного документу університету пп. 3.1 та 3.2. Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором. П. 3.1. згідно якого, «Для формування контингенту для вивчення вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік кафедри, відповідальні за підготовку здобувачів, ознайомлюють здобувачів з переліком вибіркових дисциплін» та п. 3.2. згідно якого, «до 1 травня поточного навчального року – для здобувачів всіх рівнів вищої освіти (на наступний навчальний рік)». Зазначена норма стосується саме бакалаврського рівня. Окрім цього, цей документ вимагає ретельного перегляду та внесення уточнень по тексту, зокрема, «п. 3.5. На підставі документів, зазначених в п. 3.5.????», «п. 3.7. Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, або не подав заяву на вибір дисциплін з іншої освітньої програми у встановлені п. 3.3 терміни..» ??? У цьому пункті мова про терміни не йде. Див. додаток 1.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР підтримує та погоджується із рекомендаціями ЕГ та додатково звертає увагу на таке. 1. Доцільно переглянути ОК на предмет розподілу годин на аудиторні заняття і не планувати непарну кількість годин аудиторного часу, зокрема, 15 год лекцій з ОК «Товарознавство та декларування товарів»; 81 годин групових занять (не зрозуміло яких, бо в анотації дисципліни це не позначено) з ОК «Управління бізнесом у сфері послуг» тощо. 2. Потребує перегляду та узгодження відповідності обсягу ОК до запропонованого тематичного плану, зокрема, ОК «Товарознавство та декларування товарів» 17 тем на 3 кредити; ОК Тренінг-курс «Туроперейтинг і екскурсійна діяльність» 25 тем на 3 кредити; Тренінг-курс Основи бізнесу 15 тем на 3 кредити ЄКТС, з яких лише 30 годин групових занять тощо. Як приклад, можна навести ОК «Товарознавство та декларування товарів». Тематичним планом передбачено 17 тем, які пропонуються розглянути за 15 год???? лекцій (не зрозуміло яким чином лектор буде виходити з цього положення – очевидно зможе прочитати тільки половину лекції і на цьому її завершити) та на 30 практичних занять. При цьому,

кожна із зазначених тем може бути основою для окремої дисципліни, як то: теоретичні основи товарознавства, УКТ ЗЕД, якість товарів, експертиза товарів, ідентифікація та фальсифікація товарів тощо. 3. Доцільно переглянути РНП та анотації до всіх ОК на наявність пререквізитів та постреквізитів та їх зв'язок із ОП. 4. Рекомендовано у РНП привести у відповідність до поради першокурсника у розділі «Студенту» на сайті ЧНУ, на який наявне посилання у Відомостях про самооцінювання (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/113_zapitan_pershokursnika.pdf с.25-27) таку форму підсумкового контролю як залік. Відповідно до поради: Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів робіт під час практичних, семінарських та лабораторних занять. Диференційований залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання залікових завдань, види і форми яких визначаються робочою програмою дисципліни. У ЧНУ ім. Петра Могили диференційовані заліки проводяться з дисциплін: «Охорона праці», «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці в галузі», «Цивільний захист», а також захист практики та курсових робіт» (мовою оригіналу). Однак, у переважній кількості ОК, де формою підсумкового контролю є залік, провідні викладачі виділяють певну кількість балів на його проведення, що суперечить вищезазначеним внутрішньо-університетським нормам. Див. додаток 2

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Необхідно надати пояснення відсутності будь-яких посилань на програми підсумкової атестації у Відомостях про само оцінювання (стор. 7,12-16), а також будь-якого пояснення такої відсутності у звіті ЕГ (п.к 1.4, 5.1, 5.2). 2. Рекомендовано розробити чи представити (за умови наявності) програми атестаційних екзаменів зазначених в ОП «Бізнес у сфері послуг» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» » (стор. 11 підрозділ 7. Форма атестації здобувачів вищої освіти). У р. IV «Атестація» НП передбачена підсумкова атестація, яка складається із екзамена з «Економічної теорії» та екзамена з «Фахових дисциплін». У відомостях про самооцінювання зазначено, що «До АЕ з економічної теорії входять питання з основ економічної теорії, макро- та мікроекономіки. До білетів включені питання і тести теоретичного характеру, що стосуються сутності та змісту явищ, основних термінів, понять, закономірностей; економічних показників і методів їх визначення; задачі з аналізу практичних ситуацій, що дозволяє виявити вміння застосовувати теоретичні знання для розрахунку економічних показників, їхнього аналізу та оцінки. АЕ з фахових дисциплін включає теоретичні питання та розв'язок задач з ОК «Економіка підприємства», «Економіка та організація торгівлі», «Біржова діяльність та біржовий ринок», «Управління бізнесом у сфері послуг», що дозволяє перевірити відповідність підготовки здобувачів зазначеним в Стандарті та ОП цілям навчання» (мовою оригіналу). Жодного посилання на відповідні програми цих екзаменів не наведено і на жодному доступному ресурсі їх теж немає. У звіті ЕГ це теж не знайшло свого відображення і як зазначалось вище підсумкова атестація взагалі не представлена ні в ОП, ні в НП.

Критерій 6. Людські ресурси

.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

.

Критерій 9. Прозорість та публічність

.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток 1.pdf</i>	4PE6VPAjb53Z+MuScKcdvnTJ7lx5VVvUGkteHf9P8X s=
Додаток	<i>Додаток 2.pdf</i>	sam+XAE3qmQGy16E7DtcJcCb/v2JdJAqmcWsbW5 ols=

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАРДАСЬ АРТЕМ ВОЛОДИМИРОВИЧ